

VUODEN 2022 TALOUSARVION, TALOUSSUUNNITELMAN 2023-2025 SEKÄ
INVESTOINTISUUNNITELMAN 2022-2026 HYVÄKSYMINEN

232/1.05/2021

KHALL § 497

Kuntalain mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnittelukausi). Talousarviovuosi on suunnittelukauden ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Taloussuunnitelmassa päätetään myös yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kunnan toiminnassa on noudatettava talousarviota.

Talousarvion valmistelusta vastaa kunnanhallitus sekä kukin toimielin omalla tehtäväalueellaan. Kunnallisessa liikelaitoksessa valmistelusta vastaa johtokunta.

Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää valtuusto. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuusto päättää, millä tasolla talousarvio on sitova valtuustoon nähden (= määrärahataso). Määrärahojen lisäksi talousarviota on noudatettava myös toiminnallisten tavoitteiden osalta. Talousarvion hyväksymisen jälkeen kaupunginhallitus hyväksyy tammikuussa talousarvion täytäntöönpano-ohjeet. Täytäntöönpano-ohjeissa annetaan tarkempia ohjeita ja määräyksiä.

Kuluva vuosi on ollut koko maailmassa poikkeuksellinen koronaepidemian vuoksi. Maassamme valtion taloudelliset tukitoimet kunnille ovat kuitenkin olleet mittavat. Tukitoimien ja säästyneiden erikoissairaanhoidon kulujen vuoksi kuluva vuosi muodostuu kahden negatiivisen vuoden jälkeen ylijäämäinen. Negatiivisista tilikausista huolimatta Oulaisten kaupungin taseessa on kuitenkin 31.12.2020 tilinpäätöksen mukaan vielä ylijäämää n. 3,8 milj.€, eikä taloussuunnitelmassa siten ole aiemmista vuosista aiheutuvaa tasapainottamisvelvoitetta.

Talousarvio 2022

Verotulot ja valtionosuudet

Kaupunginvaltuusto päätti veroperusteista 16.11.2021 ja tuloveroprosentin pitämisestä kuluvan vuoden tasolla 22,00 %:ssa. Kunnallisverotuloiksi talousarvioon 2022 arvioidaan 23.461.000 €, kiinteistöverotuloiksi 2.061.000 €, yhteisöveron osuudeksi 1.809.000 € ja verotuloiksi yhteensä 27.331.000 €.

Ennakkolaskelman mukaan kunnan peruspalvelujen valtionosuusprosentti laskee 25,63 %:sta 23,57:iin %.

Oulaisten valtionosuudet vuodelle 2022 ovat yhteensä 28.936.991 €, siitä veromenetystenkompensaation osuus on 4.087.585 €. Lopullinen valtionosuus vahvistetaan vuoden 2021 loppuun mennessä.

Talousarvion 2020 henkilöstökulut

Palkat on talousarvioon otettu vuoden 2021 tasoisina, lisättynä 1,25 prosentin mahdollisilla sopimuskorotuksella. Henkilösivukuluissa määrärahat perustuvat valtakunnallisesti määritelyihin arvioihin sivukuluprosenteista. Kunta-alan työ- ja virkaehtosopimusten sopimuskausi on 1.4.2020-28.2.2022.

Talousarvion katteet

Talousarvion toimintakate on – 54.632.709 €, vuosikate 2.504.271 € ja talousarvioon sisältyvät käyttöomaisuuden poistot (2.559.271 €). Rahoitus tuotot ja -kulut ovat n. 870.000 €. Poistoissa on huomioitu olemassa oleva käyttöomaisuus sekä ensi vuodelle siirtyvät investoinnit. Talousarvion ylijäämä on +/- 0,00 €.

Investoinnit

Investointeja talousarvioesityksessä on n. 5,0 milj.€ ja nettoinvestoinnit ovat 4,9 milj.€. Talousarvioesityksessä on esitetty investoinnit vuodelle 2022 sekä suunnitelmavuodet 2023-2026. Vuoden 2022 investoinnit ovat sitovia ja tulevat vuodet ohjeellisia. Perustelulomakkeissa olevat toteutusvuodet voivat olla erilaiset, koska investointiesityksiä joudutaan usein siirtämään seuraavalle suunnitelmakaudelle.

Rahoituslaskelman mukaan kaupungin lainamäärä kasvaa n. 870.000 € vuonna 2022. Talousarvioesitykseen sisältyy sijoitusvarojen käyttöä n. 1,6 milj.€

Taloussuunnitelma 2023-2025

Taloussuunnitelman tuloslaskelmavuosien 2023-2025 toimintatuottojen ja -kulojen arvioinnissa pohjalukuina ovat vuoden 2022 talousarvion luvut. Henkilöstökuiluissa ei ole huomioitu henkilöstön lisäyksiä. Suunnitelmavuosille on arvioitu sote-uudistuksen taloudellisia vaikutuksia. Perusturvan toimintatuotot ja -kulut sekä palo- ja pelastustoimen palvelujenostot on vähennetty ja sotekiinteistöjen

sekä paloaseman osalta lisätty vuokratuloja viimeisimmän arvion mukaan 1,3 milj. €. Vuokratuloja voidaan ennustaa kolmelle vuodelle.

Verotulojen ennustamisessa on hyödynnetty Suomen Kuntaliiton veroennustetta v. 2022. Verotus tulee muuttumaan sote-uudistuksen myötä. Verotuloja on arvioitu Kuntaliiton veroennustekehikon mukaan sote-uudistuksen jälkeen. Tuloveroprosentista on leikattu, tällä hetkellä tiedossa oleva leikkaus 12,39 %, mikä siirtyy hyvinvointialueelle. Kunnallisveroprosentti (22 %) on voimassa sekä vuonna 2022 että 2023. Leikkauksen jälkeen tuloveroprosentiksi muodostuu voimassa olevien laskelmien mukaan. 9,61 %.

Valtionosuuksien kehitykseen vaikuttavat sote-uudistuksen lisäksi Oulaisten kaupungin väestökijät. Valtionosuudet määräytyvät asukasluvun, ikärakenteen, sairastavuuden, määriteltyjen normien sekä muiden suoritteiden perusteella ja verotulotasauksen mukaan.

Koko suunnitelmakauden kaupungin rahoitustuottojen ja -kulujen kohta säilyy positiivisena. Korkotason lievä nousu on odotettavissa suunnitelmakauden loppuvuosina. Korkean investointisuunnitelmatason vuoksi kaupungin lainamäärän kasvaa 2,4 milj. €.

Suunnitelmakaudella on odotettavissa, että laskevan väestönkehityksen ja alhaisen syntyvyyden vuoksi koululaisten määrä kaupungissa vähenee, kun ikäluokat pienenevät. Kaupungin perusopetuksen kouluverkkoa joudutaan myös tarkastelemaan kriittisesti, mikäli kaupungin peruskouluikäisten määrä edelleen laskee.

Kaupunginjohtaja: Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuusto hyväksyy vuoden 2022 talousarvion, taloussuunnitelman 2023-2025 sekä investoinnit 2022-2026.

Kaupunginhallitus: Hyväksyttiin yksimielisesti.